

DE HERVORMDE VAAN

72e jaargang - No. 9 - september 2012

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

DE HERVORMDE VAAN
Orgaan van de Bond
van Hervormde
Mannenverenigingen
op Gereformeerde Grondslag

ISSN 0167 - 3564

www.hervormdemannenbond.nl

Verschijnt 10 maal per jaar. Voor leden gratis.
Niet-leden € 13,00 per jaar.
Abonnementen lopen per kalenderjaar.
Opzeggen voor 1 december.

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Oranjestraat 106, 2983 HV Ridderkerk
tel.: 0180 - 412477

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
tel.: 0318 - 483717

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Amsterdamseweg 64, 6712 GK Ede
tel.: 0318 - 615597

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
tel.: 0180-423817; c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
tel.: 0348 - 551496

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
tel.: 0318 - 516930

Lid: Ds. E. de Mots
Johan Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
tel.: 0548 - 519549

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
tel.: 0180 - 424636

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk
tel.: 033 - 8446241

Overlijdensberichten:

J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
e-mail: info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties:

Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:

Hervormd Bondsbureau,
Beatrixstraat 20a, 3862 DB Nijkerk
tel.: 033 - 2456699
e-mail: bondsbureau@filtnet.nl
Bankrekeningnr. 3778.71559 t.n.v.
Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Inzenden kopij oktober-nummer

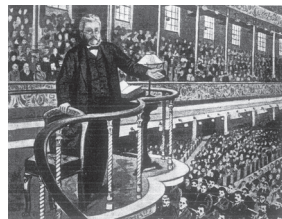
De kopij voor het oktober-nummer moet vóór
21 september bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

Woorden van Spurgeon

Juichende bergen

Jesaja 49 : 13

Zo liefelijk zijn de vertroosting van de HEERE, dat niet alleen de heiligen zelf daarvan mogen zingen, maar dat zelfs de hemelen en de aarde het lied mogen aanheffen. Er is wel wat voor nodig om een berg te doen zingen, en toch roept de profeet een heel koor van hen op. Libanon, en Sirion, en de hoge bergen van Bazan en Moab - hij wilde hen allen aan het zingen zetten, vanwege de genade van de HEERE voor zijn eigen Sion. Kunnen ook wij niet de bergen van moeite, en beproeving, en verborgenheid, en arbeid, een gelegenheid doen worden voor lof aan onze God? „Gij bergen maakt gedreun met gejuich!”

Dit belofte-woord, dat onze God zich over zijn elendigen zal ontfermen, is met een heel stel klokken verbonden. Hoor hun muziek: „Juicht!” „Verheug u!” „Maakt gedreun met gejuich!” De HEERE wil, dat zijn volk gelukkig is, vanwege Zijn onuitputtelijke liefde. Hij wil niet, dat wij bedroefd zijn en twijfelen; Hij maakt bij ons aanspraak op de verering van gelovige harten. Hij kan ons niet in de steek laten; waarom zouden wij zuchten en mokken, alsof Hij dat wel zou doen? O, mochten wij een zuiver gestemde harp hebben! O, mochten wij stemmen hebben als die van de cherubijnen voor de troon!

Inhoud

blz.

Woorden van Spurgeon	2
Meditatie	3
Bijbelstudie O.T.	4
Bijbelstudie N.T.	7
Van de voorzitter	10
In the picture	11
Graven in het Woord (2)	12
Organisatienieuws	14
Overlijdensberichten	14
Uitnodiging Bondsdag 2012	16

Onder-koning?

*“Mijn God en Koning, ik zal U roemen en Uw Naam loven,
voor eeuwig en altijd.”*

Psalm 145:1

De verkiezingen voor de Tweede Kamer zijn weer voorbij. Weer is gebleken op welk mens wij vertrouwen. En op wie zullen wij bouwen, nu er weer een nieuwe regering gevormd moet worden? Of zullen wij maar als David zeggen tot niemand anders dan de HEERE: Mijn God en Koning!

Hebben wij niet grote behoefte aan regeerders als David?

Hoewel hij zelf koning is, erkent hij niemand anders dan de Heere als Koning boven zich. Daarom zegt hij tegen Hem: mijn Koning, ik zal U roemen.

Zulke regeerders is het niet te doen om eigen macht, niet om eigen roem, niet om eigen naam, maar om de macht, de roem en de Naam des Heeren. Gezegend volk is het dat zulke regeerders heeft. Gezegend volk, dat ook zelf door de Heilige Geest voor deze Koning leert buigen.

Mijn God en Koning...

Het is intussen wel een hele belijdenis. Vele mensen zullen God geen Koning noemen. Zij zijn het niet eens met Zijn regeringsbeleid. Zoveel ellende in de wereld. Zoveel slachtoffers van natuurrampen zijn er. Nee, als God Koning is -zo vinden zij- dan zou Hij anders moeten regeren.

En kijk eens in vers 20: De HEERE bewaart allen die Hem liefhebben. Klopt dat wel? Velen (ook die God liefhebben) ondervinden tegenspoed en ramp!

O ja, wie God lief hebben, kunnen best wel een ongeluk krijgen. Neem Paulus: hij heeft onderweg nog wel eens schipbreuk geleden.

En zo kunnen er ook allerlei andere moeilijkheden zijn in het leven van mensen, die God liefhebben: ziekte, tegenslag, zakken voor een examen, ontslag op je werk... en noem maar op. Dat je God lief hebt is niet een garantie voor een leven zonder doornen.

Wat dan wel? Wat betekent dat bewaard worden door deze Koning dan wel?

Het betekent dat de liefhebbers van God Zijn liefde niet kwijt kunnen raken. Christus zegt dan ook, dat Zijn schapen in Zijn hand zijn en dat niemand ze er uit kan rukken. Hij gaf Zijn leven voor hen aan het vloekhout; Hij bewaart hen voor eeuwig.

Wat we bij Paulus horen in Rom. 8 is een mooie illustratie bij onze tekst. Hij zegt en zingt:

(...) dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch krachten, noch tegenwoordige, noch toekomstige dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde van God in Christus Jezus, onze Heere.

Ziet u: God bewaart Zijn kinderen bij Zijn liefde, bij Zijn genade, bij Zijn Woord. Zodat ze niet van de HEERE afvallen. Niet van Christus afvallen. Maar bij Hem blijven.

Om Hem te roemen en te loven. En dat voor eeuwig en altijd. Dat is het perspectief waar de tekst en deze Psalm mee eindigt.

Weet u waarom God éeuwig geprezen moet worden? Omdat Hij niet verandert. Omdat Hij eeuwig Dezelfde is. Omdat Hij het dus eeuwig waard is.

*Mijn God en Koning, ik zal U roemen,
en Uw Naam loven, voor eeuwig en altijd.*

Zingt u mee?

Bijbelstudie O.T.

Ds. J.P. NAP

De leeuw zal brullen

Amos 1 : 2–15

Vers 2

Het thema van de brullende leeuw komt meerdere malen in het boek Amos voor. Hier in vs 2 en verder nog in 3:4 en 8, terwijl ook 3:12 de leeuw nog noemt. In 1:2 is in de HSV 'als een leeuw' cursief gedrukt om aan te geven dat het een aanvulling is ter verduidelijking van het brullen. Dit in lijn met de andere genoemde teksten. De leeuw en het brullen zijn hier een symbolische voorstelling van wat de HEERE doet.

Dat klinkt dreigend. Dat is ook de bedoeling. De Heere heeft recht op de gehoorzaamheid van alle volken en mensen. Maar zij gaan hun eigen gang. Deze ongehoorzaamheid wordt door Amos aan de kaak gesteld. Hij heeft ook zelf de stem van de HEERE gehoord en nu kan hij niet meer zwijgen. Een reeks van volkeren wordt in het vervolg voor Gods rechterstoel gedaagd. Maar laat Israël niet denken, dat het ongestraft zijn gang kan gaan. In Israël zullen de weiden treuren. Er komt droogte. En de bossen op de top van de Karmel zullen verdorren.

Amos roept Israël tot bekering. In de vorige bijbelstudie zagen we al, dat Amos vooral optreedt tegen Israël, het rijk van de tien stammen, ook al is hij afkomstig uit Juda, het rijk van de twee stammen.

Gods stem klinkt vanuit Sion, Jeruzalem. God is bekend bij Juda's stam, waar Hij Zijn hoge zetel nam, Ps. 76. Daar wil de Heere wonen. Daarmee worden heiligdommen in Samaria, Bethel en Dan afgekeurd. Alleen in Sion worden de offers gebracht die aan God kunnen behagen. De offers die heenwijzen naar Christus' offer. Wij voor ons moeten de zaligheid alleen in Christus zoeken. Nergens el-

ders. God spreekt tot ons ten laatste door Zijn Zoon.

Vers 3-15

In deze verzen wordt het oordeelswoord van de Heere gesproken tot een vijftal volkeren: Damascus, Gaza, Tyrus, Edom en Ammon. In hoofdstuk twee wordt dit nog vervolgd met Moab, Juda en Israël. Het oordeel tegen Israël vormt wel de climax. Dit volk van God moet niet denken dat het aan het oordeel van de Heere kan ontkomen omdat het Gods volk is. Bij het lezen van deze namen valt iets op qua volgorde. Damascus, Gaza en Tyrus zijn drie heidenvolkeren. Edom, Ammon en Moab zijn volkeren die met het volk Israël verwant zijn. En Juda is het eigenlijke broedervolk van Israël, dat dan zelf als laatste genoemd wordt. Eén uitdrukking komt in alle acht oordeelsaankondigingen voor: "Vanwege drie overtredingen van (*naam van het volk*), ja, vanwege vier, zal Ik er niet op terugkomen". Dit is een bepaalde Hebreeuwse manier van zeggen, die wellicht op het eerste gehoor wat geheimzinnig klinkt. De bedoeling is, dat de Heere het betreffende volk maar niet om één enkele zonde straft, maar om wel drie of vier. De acht volken hebben zonde op zonde gestapeld. En die ongerechtigheden zijn voor de ogen van de Heere opgeklimmen als een toren van Babel. De maat van hun ongerechtigheid is vol. Calvijn meent zelfs dat de woorden over "drie en vier overtredingen" gelezen kunnen worden alsof Amos van "zeven" spreekt. De woorden duiden volgens hem "een zeer grote hoeveelheid" aan. De Heere had ook al om één zonde kunnen straffen, want wie één ge-

bod overtreedt staat schuldig aan de gehele wet; maar Hij was nog geduldig jegens deze volken geweest.

Vers 3-5 Damascus

Een woord over Damascus. Dit mogen we ook lezen als een deel voor het geheel, dus Syrië. Zoals wij ook wel eens zeggen: Washington heeft besloten... We bedoelen dan de president van Amerika oftewel Amerika als geheel. Zo wordt hier Syrië door haar hoofdstad aangeduid.

Grote wreedheden worden genoemd. Dat Syrië wreed kan zijn weten wij ook in 2012. Al zo'n anderhalf jaar is het een land van geweld. Vroeger was het niet anders.

De profeet Elisa had destijds al gehuild, omdat hij wist wat voor kwaad Israël aangedaan zou worden door Hazaël, die hij tot koning over Syrië moest zalven, 2 Kon. 8:12. Hazaël zou jonge kinderen verpletteren en zwangere vrouwen opensnijden. Wie huivert niet!

Amos zegt dat Syrië met ijzeren dorssleden Gilead heeft gedorst. In 2 Kon. 10:32 en 33 horen we er een weinig van. Maar nu zal de Heere met vuur komen. In het huis van Hazaël en in de paleizen van Benhadad. Damascus komt open te liggen zonder grendels. De inwoners van Bikeat-Aven en de regeerders van Beth-Eden zullen uitgeroeid worden. Zijn dit bestaande steden? Maar hun ligging kennen we niet. Of moeten we symbolisch lezen? Ze betekenen resp. 'zondedal' en 'lusthuis'. Dat typeert Damascus wel: men leeft er in de zonde en vindt dat een lust, alsof het een paradijs (Eden) is. Maar zij zullen naar Kir in ballingschap gevoerd worden. Daar waren ze ook vandaan gekomen, 9:7. Kir ligt vermoedelijk ten oosten van de Tigris. Sommigen denken aan Ur.

Vers 6-8 Gaza

Gaza is de voornaamste stad van de Filistijnen. Evenals Syrië ook in onze tijd veel in het

Damascus.

nieuws. De Palestijnen van Gaza bestoken zuid Israël met duizenden raketten.

En toentertijd? De Filistijnen hebben invallen gedaan om het volk van God gevangen te nemen en te deporteren naar Edom. Nota bene: het volk dat door de Heere uit de slavernij was bevrijd door een krachtige hand, hebben zij weer in slavernij gebracht. Wat de Heere als loutering van Zijn volk bedoelde, werd door de vijand als uitroeiing bedoeld. Daarom zal ook Gaza met vuur getroffen worden.

Ook andere Filistijnse steden zullen getroffen worden: inwoners en overheden zullen omkomen. Wonderlijk dat volgens Psalm 87 toch ook Filistijnen tot het volk van God gerekend zullen gaan worden! Dat is genade.

Vers 9-10 Tyrus

Het derde heidenvolk waarover een oordeel van God gehoord wordt is Tyrus; belangrijke Fenicische havenstad ten noorden van Israël. De zonde die aan Tyrus wordt verweten lijkt op die van de Filistijnen. Evenals de Filistijnen heeft ook Tyrus namelijk het volk van God in ballingschap gevoerd en aan Edom uitgeleverd. Er staat nog bij, dat zij niet aan het verbond met hun broeders gedacht hebben. Welk verbond heeft Amos hier op het oog? We kunnen denken aan de contacten en de contracten van de Fenicische koning Hiram met David (2 Sam. 5:11v) en Salomo (1 Kon. 5:11vv; vers 12 noemt een verbond tussen Hiram en Salomo; en in 1 Kon. 9:13 noemt Hiram Salomo zelfs "mijn broeder"). Het gaat niet alleen om handelscontracten, maar ook om een vredesluiting, 1 Kon. 5:12. Evenals in Damascus en Gaza zal ook in Tyrus het vuur van God als oordeel komen. De paleizen zullen verteerd worden. Maar ook geldt: dat evenals de Filistijnen ook Tyrus in Psalm 87 wordt genoemd als in Israël ingelijfd. Opnieuw een wonder van genade.

Paulus in een mand over de stadsmuur van Damascus.

Vers 11-12 Edom

Met Edom komen we wat dichter bij Israël dan met de voorgaande drie volkeren. Edom is immers een broedervolk. Edomieten zijn nakomelingen van Ezau, de broer van Jakob. We weten van de rivaliteit tussen deze beide broers. En toen Israël gedurende de woestijnreis door Edom wilde trekken, werd hen de doortocht geweigerd en dreigde Edom met het zwaard, Num. 20:18. In 2 Kron. 28:17 vernemen we van een inval van Edom in Juda. In plaats van barmhartigheid heeft Edom toorn en verbolgenheid getoond. Deze haat van Edom zien wij zich voortzetten, als de Herodessen (Edomieten) zich plaatsen tegenover Koning Jezus en zij Hem met het zwaard willen doden. Wat is Edom toch anders dan Jezus. Anders dan de Heere. Want Hij wil niet eeuwig de toorn behouden, maar Edom wel. Nee, bij de Heere is vergeving en barmhartigheid voor elk die zich van zijn zonde bekeert. Zelfs voor een Edomiet. En lees "Edomiet" dan maar als "afvallige van Gods verbondsvolk".

Vers 13-15 Ammon

Ammon is evenals het hiernavolgende Moab een zoon van Lot, zie Gen. 19, vooral vers 38, en dus verwant aan Israël. Behalve andere zonden heeft Ammon ook de zwangere vrouwen van Gilead opengereten om zijn gebied te vergroten. Een bijzonder wrede handeling werd verricht. Moeder en kind worden gedood, opdat het volk zal uitsterven en de Ammonieten hun land kunnen verruimen. Het gebied van de Ammonieten ligt evenals Gi-

lead in het Overjordaanse; Ammon wat meer zuidelijk, Gilead wat meer noordelijk. Wanneer heeft Ammon zich op deze gruwelijke manier aan Israël vergrepen? We weten het niet precies. Bij de verzen 3-5 heb ik 2 Kon. 8:12 reeds geciteerd: de Syriërs geven zich aan deze zonde over. Het is mogelijk, dat de Ammonieten zich daar toen bij schaarden.

Moeten we hier de lijn doortrekken naar de zonde van de abortus? Dat ongeboren kinderen uit de buik van hun moeder worden weggehaald en van het leven beroofd? Zeer zeker is dit een zonde die we onder ogen moeten zien. Maar daarbij is de bedoeling, dat de moeders gespaard blijven in tegenstelling tot wat Amos beschrijft. Wellicht kunnen we beter denken aan oorlogssituaties waarbij zwangere vrouwen samen met hun kind gedood worden, evenals andere burgers. Schrijnend zijn de verhalen over zwangere vrouwen in concentratiekampen en de massale slachtpartijen in hedendaagse burgeroorlogen.

Ook de straf over Ammon is vuur. In de hoofdstad Rabba zullen de paleizen branden. Het strijdgewoel zal hevig zijn. En een geweldige storm zal alles vergezellen. Ammons regerders zullen afgevoerd worden. "Zegt de HEE-RE", staat er veelbetekenend bij. Dan zal het geschieden, want Zijn Woord is de waarheid.

Tot hiertoe zal Israël de woorden van Amos beaamd hebben. Het zijn namelijk allemaal oordelen van God over hun vijanden. Daar willen mensen gewoonlijk wel naar luisteren. Met instemming worden de scherpe woorden van Amos ontvangen. Maar laten ook wij beseffen: wie met één vinger naar een ander wijst, wijst er met drie naar zichzelf. En dat zal blijken in het volgende hoofdstuk.

Gespreksvragen:

1. Kan de Heere ook in onze tijd nog brullen als een leeuw? Of is Zijn stem nu alleen lieflijk, in Christus?
2. Is Gods geduld met zondaren begrensd? Wanneer komt het oordeel? Leg 2 Petrus 3:9 er (nog eens) naast.
3. N.a.v. Syrië: Hoe wordt in onze tijd Gods volk (Israël en de kerk) gefolterd door vijanden?
4. N.a.v. Gaza: Hoe merken we ook hier, dat Israël Gods oogappel is? Hoe is dit in onze tijd?
5. N.a.v. Gaza en Tyrus: Wat leert Psalm 87 ons over de rechtvaardiging van de goddeloze?
6. N.a.v. Edom: Lees Psalm 103:9. Wat is het verschil tussen Edoms houding en die van Israëls God? Op welke manier worden wij van Gods toorn verlost, 1 Thess. 1:10?
7. N.a.v. Ammon: Op welke wijze zou u de zonde van Ammon in onze tijd aanwijzen?

Ds. H.J.T. LUBBERS

'Ik ben het Brood des levens' Johannes 6 : 25–59

'Brood, daar zit wat in!' Met die slogan probeert het Voorlichtingsbureau Brood alle Nederlanders te doordringen van het grote belang om dagelijks volkorenbrood te eten. In Johannes 6 geeft de Heere Jezus onderwijs over het levensbelang van het Brood dat uit de hemel neerdaalt. Dat brood bevat alles wat een mens nodig heeft om getrouwd te kunnen leven en sterven. 'Brood is noodzakelijk voedsel. Wij kunnen het redelijk goed stellen zonder allerlei dingen die onze tafel vullen, maar niet zonder brood. Zo is het ook met Christus. Wij moeten Christus hebben of in onze zonden sterven', aldus de Engelse prediker J.C. Ryle. In deze Bijbelstudie letten we op de eerste 'Ik ben'-uitspraak uit het Johannesevangelie.

Wat vooraf ging (6:1-24)

Aan het begin van hoofdstuk 6 beschrijft de evangelist Johannes het wonder van de broodvermenigvuldiging. De Heiland voedt alleen al 5000 mannen (en dan nog de vrouwen en de kinderen), met slechts 5 gerstebroden en 2 visjes. De schare is enthousiast en wil Jezus Koning maken, maar Jezus trekt Zich terug. De volgende dag (22) gaat de menigte die getuige is geweest van het broodwonder op zoek naar Jezus. Zij vinden Hem aan de overkant van het meer van Galilea, in de synagoge van Kapernaüm (59). Daar houdt de Heiland de zogenoemde 'Broodrede', die duidelijk teruggrijpt op het wonder van de vorige dag. De Broodrede heeft de vorm van een 'leergesprek', waarbij de Heere Jezus zes keer reageert op wat de menigte naar voren brengt.

Vers 25-29

Zodra de mensen Jezus in het oog krijgen,

staan zij verbaasd. Jezus was immers de avond tevoren niet met zijn discipelen aan boord van het schip gegaan. Vandaar hun vraag: 'Rabbi, wanneer bent U hier gekomen?' (25). Op die vraag gaat de Heere Jezus echter niet in. Hij vertelt niet dat Hij over de golven naar de overzijde is gewandeld, maar tilt het gesprek naar het geestelijke niveau: '*U zoekt Mij, maar niet omdat u tekenen gezien hebt*'. Het wonder van de broodvermenigvuldiging was dus een *teken*; een *signaal* dat Jezus van hemelse komaf is. Maar niemand schijnt dat tekenkarakter van het broodwonder te hebben opgemerkt. De schare volgt Jezus alleen maar, omdat Hij hun lege magen had gevuld (26). Daarom die ontmaskerende woorden van de Heiland in vers 27: '*Werk niet om het voedsel dat vergaat.*'

Sinds de dagen van de Heere Jezus lijkt er niet zoveel veranderd. Waarom zijn wij in onze maatschappij anno 2012 toch zo druk met z'n allen? Wat maken we veel overuren. Wat zit onze vrije tijd toch vol. Wat zijn we rusteloos bezig! Waar leven en werken wij eigenlijk voor? Uiteindelijk ook voor de spijs die vergaat? Leggen wij als christenen wel de juiste prioriteiten als het gaat om tijdsbesteding en uitgavenpatroon? Van oneindig grotere waarde dan het voedsel dat *vergaat*, is het voedsel dat *blijft* tot in het eeuwige leven! Om dat voedsel beschikbaar te stellen, is de Zoon door de Vader in de wereld gezonden (27). Kortom: De Heere Jezus is niet gekomen om lege *magen* te vullen, maar lege *harten*. Het enige waarvan God wil dat wij er werk van maken, is het geloof (29).

Vers 30-35a

Om Hem te kunnen geloven, wil de schare een teken zien (30). Het teken van de broodvermenigvuldiging volstaat blijkbaar niet

voor de schare. Het wonder van de Heere Jezus valt in het niet bij het broodwonder in Mozes' dagen (31). In de woestijn kreeg immers een compleet volk te eten! En dat niet eenmalig, maar 40 jaar lang! Bovendien kwam het voedsel toen rechtstreeks uit de hemel, zonder dat het door mensenhanden was aangeraakt! De Heere Jezus is echter niet in de wereld gezonden om het wonder van het manna te herhalen. Hij is namelijk de vervulling van het manna (33, 50, 58)! Het manna had niet de capaciteit om *eeuwig* leven te schenken aan de *wereld*. Dat kan het ware hemelbrood wel (33).

De schare reageert nog steeds enthousiast (34). '*Geef ons dan dat voedsel waar we eeuwig op kunnen teren*'. En daarmee is voor Christus de weg vrij, om Zichzelf op een heerlijke manier te openbaren. *Ik ben het Brood des levens*. Tot drie keer toe zegt Jezus in de Broodrede 'Ik ben het Brood des levens/het levende Brood' (35, 48, 51). Verschillende accenten lichten daarbij op: a.) Brood *verdrijft de honger*, vers 35. b.) Brood is een noodzakelijke voorwaarde om te kunnen (blijven) *leven*, vers 47-50. c.) Het brood dat leven geeft, is *Jezus' vlees*, vers 51-58.

a. Het Brood stilt honger (vers 35)

Alle wereldburgers lijden geestelijk honger, totdat zij tot de Heere Jezus komen. Op talloze manieren proberen mensen hun onverzadigbare levenshonger te stillen. In de Schrift vinden we er vele voorbeelden van: Zacheüs (Lukas 19) zocht het in zijn *geld*; de rijke jongeling (Lukas 18) en Paulus (Filip. 3) zochten het in hun *vrome leven*; de Samaritaanse vrouw (Joh. 4) zocht het in de *liefde*. Dit rijtje is eindeloos uit te breiden. Mensen zoeken vervulling en verkwikking voor hun innerlijke honger in het hebben van invloed, in de drugs, in een nieuwe relatie, in sport of muziek, in het materialisme, in een vakantie, in de yoga, in een wettisch leven. Veel mensen zijn op zoek. Ze zijn op zich best gelukkig, maar vragen zich toch af: Waar leef ik voor? Anderen worden door een ingrijpende gebeurtenis in hun leven stilgezet, en gaan zich dan afvragen: Wat is de zin van mijn leven? Of het nu aan de oppervlakte zit, of dieper weggestopt, ieder mens is een hongerlijder. Maar niets buiten de Heere Jezus biedt

verzadiging. Waar je het ook zoekt, er blijft onderhuids altijd iets knagen. Het is zoals de kerkvader Augustinus schreef: 'Onrustig is ons hart, totdat het rust vindt in U, o God'.

Om nu die onverzadigbare levenshonger van mensen te stillen, is de Heere Jezus uit de hemel neergedaald als het Brood des levens. Dat genadegeschenk van God vraagt om een gelovige reactie. Wie alleen naar een boterham kijkt, wordt er niet door gevoed. Zo vraagt de Heere Jezus aan de schare om niet alleen maar achter Hem aan te lopen en te kijken naar Zijn wonderen (36). Hij vraagt om te komen en te geloven: Wie tot Mij *komt* en wie in Mij *gelooft*... (35). Het persoonlijke valt hierin op. Zoals je niet voor een ander kunt eten, en een ander niet voor mij, zo vraagt Jezus om persoonlijk geloof (vgl. Jes. 55:2-3). De belofte die gepaard gaat met Jezus' oproep, is overweldigend rijk: *Geen honger en nooit meer dorst!* Wat een verzadiging is er bij de Heere Jezus! Dit hemelbrood geneest ons van onze zondekwaal, redt ons van de eeuwige dood en voedt ons, opdat wij opwassen in de genade. Jezus schenkt verzadiging van vreugde, een vrede die alle verstand te boven gaat. Velen kunnen daarover meepraten. Een voorbeeld uit de Schrift: De kamerheer uit Ethiopië (Hand. 8) vond in de tempelstad geen verzadiging van zijn innerlijke honger. Maar op de terugweg leert hij vanuit de Schrift *Jezus* kennen; hij belijdt zijn geloof in Hem en wordt gedoopt. En dan vervolgt hij zijn weg met *blijdschap!* Vergelijk ook wat Paulus hierover schrijft in Filippienzen 3:8-10: Alles, waar Paulus vroeger zijn heil in zocht, beschouwt hij nu als schade en drek. Het enige wat echt verzadigt, is: *Opdat ik Hem (=Christus) mag kennen!*

Jezus benadrukt dat de Vader mensen moet *trekken* om ze tot Jezus te brengen (44, 45). De mensen voelen zich blijkbaar niet direct tot Jezus' aangetrokken. Sterker nog: Onze wil is zó verdorven, dat wij van huis uit totaal geen trek hebben in het Brood des levens. Dat bleek in Jezus' dagen al (zie bijvoorbeeld vers 60-66) en dat blijkt in onze dagen nog steeds. Wat is het dan een heerlijke wetenschap, dat de Vader er Zelf voor zorgt, dat mensen hun handen gaan uitsteken naar het hemelbrood. Hij trekt, zodat we niet meer kunnen wegblijven (zoals gebeurt in vers 68).

b. Het Brood geeft leven (vers 47-50)

Brood is het hoofdbestanddeel van ons voedsel en staat daarom in de Bijbel symbool voor *al* het menselijk voedsel (zoals bijvoorbeeld in Spreuken 30:8 en in de vierde bede van het Onze Vader). Het menselijk lichaam heeft brood/voedsel nodig, om in leven te kunnen blijven. Wanneer een zieke of een bejaarde niet meer eet, is dat een zeker teken van zijn of haar naderende levenseinde. Zo is het met het Brood des levens ook: Alleen wie eet, heeft eeuwig leven. Genesis 3 maakt duidelijk hoe de mens van het eeuwige leven afgesneden is: Door de zondeval werd de toegang naar de boom des levens geblokkeerd (Gen. 3:22-24). Dat kon het manna in de woestijn niet ongedaan maken (49). Geheel anders is het met het Brood des levens. Wie daarvan eet, zal beslist niet sterven (50, vgl. 58), maar eeuwig leven.

c. Het Brood is Mijn vlees (vers 51-58)

Jezus geeft niet slechts het Brood des levens, maar Hij *is* dat Brood. Jezus kondigt hier Zijn sterven aan. Hij zal Zichzelf geven tot in de dood, ten behoeve van het leven van de wereld (51). Voordat een boterham op ons bord ligt, is er heel wat gepasseerd: Een graankorrel valt in de aarde en sterft om vrucht te kunnen dragen. Het rijpe graan wordt gemalen en gekneet tot deeg; waarna het deeg wordt gebakken. Zo gaat Christus een weg van lijden en sterven, om het Brood des levens te

kunnen zijn. 'Door Zijn dood heeft Hij de oorzaak van onze eeuwige honger en kommer, namelijk de zonde, weggenomen, en ons de levendmakende Geest verworven' (HA-formulier).

Een mens ontvangt dat leven, door het vlees van de Zoon des mensen te *eten* en Zijn bloed te *drinken* (53-55). Geloven is Jezus 'opeten', dat wil zeggen: Je in geloof Hem toe-eigenen. Tot driemaal toe gebruikt de Heere Jezus een werkwoordsvorm, die op een voortgaande activiteit wijst: 'Wie (Mijn vlees) eet...' (54, 56, 58). Het gaat om voortgaande geloofsactiviteit. Wie wil groeien en gezond wil blijven, moet regelmatig eten. Zo vraagt ook het geloofsleven om regelmaat: Opwassen in de genade vereist het dagelijks onderzoeken en overdenken van het Woord, volharden in het gebed, trouw zijn in de samenkomsten van de gemeente. Wie een dag niet eet, voelt dat aan zijn lichaam. Zo gaat er geen dag in ons leven voorbij, of we hebben Christus' bloed, Zijn gerechtigheid, Zijn voorbede, Zijn genade nodig. Geloven is niet slechts *komen* tot Jezus, maar ook *blijven* in Hem. Geloven is gemeenschap oefenen met Christus (56). Dat zal op aarde altijd ten dele blijven. Maar wie gelooft in Jezus' offerdood, bezit eeuwig leven en mag op de laatste dag opstaan uit de dood. Jezus verwijst herhaaldelijk naar die laatste dag als het moment van de volle vervulling van de belofte (39, 40, 44, 54). Dan zullen zij die hun klederen gewassen hebben in het bloed van het Lam God dag en nacht dienen in Zijn tempel. In eeuwigheid zullen zij 'niet meer hongeren en niet meer dorsten' (Openb. 7:14-17).

Gespreksvragen:

1. Wat is 'werken om het voedsel dat vergaat'? Wat is 'werken om het voedsel dat blijft tot in het eeuwige leven'? Welke les haalt u voor uzelf uit de oproep van de Heere Jezus in vers 27?
2. De Heere Jezus is de vervulling van het manna in de woestijn. Welke geestelijke lessen ontdekt u, wanneer u de vergelijking maakt tussen het manna en het Brood des levens?
3. Waar zoeken mensen volgens u zoal verzadiging voor hun innerlijke leegte? Waarom biedt niets buiten de Heere Jezus bevrediging?
4. Wat moeten we verstaan onder 'Jezus eten'/het 'vlees en bloed van de Zoon des mensen eten en drinken'? Waarin en hoe verzadigt de Heere Jezus?
5. Niemand kan tot Jezus komen, tenzij de Vader hem trekt (vers 44). Welke troost haalt u uit het feit dat de Vader trekt?
6. Hoe vaak moet je geestelijk eten? Wat is een gezond geestelijk leven en hoe komt het zover?

Van de voorzitter...

Ds. W. WESTLAND

Een nieuw seizoen

In de maand september begint voor de meeste gemeentes weer het nieuwe vergaderseizoen.

Ook onze mannenverenigingen gaan weer van start. Misschien ziet u er wat tegen op: hoe zal het allemaal weer gaan? Maar ik hoop, dat toch de dankbaarheid mag overheersen. Wat is de Heere goed voor ons, dat we de vrijheid en de gelegenheid krijgen om samen met Gods Woord bezig te zijn. Dat is in sommige landen heel anders. Het blad van de Stichting "Open Doors" is daar duidelijk over. En het kan ook in ons land anders worden. En wij weten ook niet, hoe lang de Heere ons het leven en de gezondheid geeft.

Daarom, wat een voorrecht om nu met Gods Woord bezig te zijn. Laten wij de tijd, die we krijgen gebruiken. En dan mag de mannenvereniging best voorrang hebben boven andere dingen. Het gaat immers om Gods Woord. Het is nodig om op een goede wijze onze prioriteiten te stellen. En laat dan ons gebed moge zijn: Heere, wat wilt U, dat ik doen zal?

Een goed en gezegend vergaderseizoen toegewenst.

Overleden

Op donderdag 30 augustus nam de Heere tot Zich onze oud-voorzitter en erelid ds. H. Visser. Bijna 25 jaar is hij bestuurslid geweest van onze Mannenbond, waarvan 11 jaar als voorzitter. We denken met dankbaarheid terug aan deze periode.

Ook toen hij al wat ouder werd gaf hij zich vol energie aan het werk van onze Bond. Stad en land reisde hij af om de mannenverenigingen te stimuleren. In de bestuursvergaderingen gaf hij duidelijk leiding. Daarbij waren Schrift en Belijdenis zijn richtsnoer.

Ook bracht hij ons de liefde voor de kerk bij. Juist in een tijd, waarin vele negatieve geluiden klonken. Nadat hij zich terug trok uit het bestuur bleef hij op de achtergrond van harte meelevens met onze Mannenbond.

Op woensdag 5 september zijn we met een afvaardiging van het bestuur naar zijn begrafenis geweest. In Huizen zijn geboorteplaats. Zo vallen ouderen uit ons midden weg. We denken ook aan ds. L. Doppenberg die vele jaren voorzitter was van de mannenvereniging in Nunspeet. De Heere blijft dezelfde, bij het verder gaan van de tijd richten wij ons op het Woord van God, dat bestaat tot in eeuwigheid.

We nemen de aansporing van Hebr. 13 vers 7 ter harte: "Gedenk uw voorgangers, die u het woord van God gesproken hebben, en volgt hun geloof na, aanschouwende de uitkomst van hun wandeling".

Bondsdag

De datum van onze Bondsdag komt dichterbij: D.V. zaterdag 27 oktober in Putten. Op de achterpagina van dit nummer vindt u het programma van deze dag. We hopen, dat u de datum reserveert om samen met anderen, wellicht uw eigen vrouw, naar Putten te komen. Je zult er geen spijt van hebben!

Groet

Een hartelijke groet, ook namens de andere bestuursleden.

In the picture

Groen van Prinsterer

Ds. P.J. TEEUW

Tijdens onze vakantie maakten we, met een bevriend echtpaar, een tocht langs het 'leven' van Groen van Prinsterer. Onze vriend is politiek zeer geïnteresseerd en hij is ook een groot 'bewonderaar' van Groen. Vandaar dat hij voorstelde om in zijn eigen leefomgeving kennis te maken met Groen.

Via google kwamen we op een fiets- en wandelroute, die mevr. Tineke v.d. Waal (nu eindredacteur van de Waarheidsvriend) had gemaakt. Dat was handig. We reden eerst naar Voorburg, waar de kerk nog staat, waarin Groen gedoopt is, de Eglise Francaise. De kosteres liet ons de kerk zien, die nu gebruikt wordt door de Gereformeerde vrijgemaakten. Daarna reden we naar het landhuis 'Vreugde en Rust', ook in Voorburg, waar Groen in 1801 het licht zag. Vervolgens gingen we naar Den Haag en reden langs het huis, waarin Groen en zijn vrouw nog een poosje gewoond hebben na hun verblijf in Brussel, namelijk Lange Voorhout 60. Daarna langs Korte Vijverberg 3, een groot, prachtig huis, waar het echtpaar Groen woonde, na het overlijden van Groen's vader. De Groen's waren zeer vermogend. Maar ze zaten niet aan hun geld vast. Dat zagen we toen we de Parkstraat inreden en stopten voor een groene deur met het woord 'Rusthof' erop. Deze deur gaf toegang tot een soort begijnhof, door mevr. Groen gesticht. De woningen liggen er nog keurig bij. Even verderop in de Kazernestraat is nog het pand te zien, dat vroeger een diaconessenhuis was, ook door mevr. Groen en andere belangrijke Hagenaren opgericht. Hieruit is het huidige ziekenhuis Bronovo voortgekomen.

Het echtpaar Groen bezat ook landgoederen. We reden richting Wassenaar. Op de plaats waar nu het Kasteel Oud-Wassenaar staat, stond toen het gelijknamige landhuis van de familie Groen. Omdat Groen dit te groot vond, verkocht hij dit en kocht het kleinere Oud-Blankenburg van zijn vriend P.J. Elout. Vanaf 1871 tot aan Groen's dood in 1876 woonde het echtpaar Groen zomers in dit buitenhuis. En 's winters in Den Haag. Tot aan zijn dood. Want ook aan het leven van deze staatsman en evangeliebelijder kwam een einde. Daarom bezochten we aan het ein-

de van de tocht de plaats waar hij begraven is. Groen en zijn vrouw liggen begraven op het kleine kerkhof 'Ter Navolging' in Scheveningen. Het ligt ingebouwd tussen woningen. Waarom deze naam? Deze begraafplaats was het resultaat van de opvatting van een zekere Perrenot en de vader van Groen, die tegen het begraven van overledenen binnen de steden en kerken waren, en daarom betekent deze naam: laat deze begraafplaats een voorbeeld zijn voor heel Holland. Het is een klein kerkhof, waar ook andere bekende personen begraven zijn. We lazen ook de naam Duymaer van Twist. Dan denk je aan het hoofdbestuurslid van de Gereformeerde Bond uit de begin periode van de Bond.

In 1976 verscheen er ter gelegenheid van de honderdste sterfdag van Groen een herdenkingsbundel met als titel: Een staatsman ter navolging. In het artikel van mr. W.F. De Gaay Fortman, toen minister van binnenlandse zaken, noemt hij drie dingen, waaraan degenen die vandaag verbinding zoeken tussen christendom en politiek, meer dan gewone aandacht moeten geven. In de eerste plaats heeft Groen er op gewezen, dat maatschappelijke stromingen altijd gevoed worden vanuit een geestelijke achtergrond. In de tweede plaats heeft Groen (en zijn vrouw) ons geleerd dat het christelijk woord zonder de daad krachteloos is. En in de derde plaats: Groen wist zich gedragen door de zekerheid, dat wij niet de chaos en de vergetelheid, maar Gods onwankelbaar Koninkrijk tegemoet gaan, waar de schare, die niemand tellen kan, ons wacht.

Van dit laatste getuigt ook de sobere rouwkaart, waarop mevr. Groen van Prinsterer melding maakte van het heengaan van haar man: 'Heden ontsliep mijn dierbare echtgenoot Mr. GUILLAUME GROEN VAN PRINSTERER, in het onwrikbaar geloof aan zijn Heer en Heiland, wien hij zijn leven gewijd had'. Ter navolging.

Tot slot. Wie het graf bezoekt van deze staatsman en zijn vrouw schrikt wel een beetje wanneer hij ziet hoe onverzorgd dit kleine kerkhof erbij ligt. De naam van Groen is nauwelijks meer te lezen in de steen. Zou hier niet een taak liggen voor de politieke nakomelingen van Groen, de SGP, de CU en het CDA, ook al zijn ze uit elkaar gegroeid?

Graven in het Woord (2)

Inleiding op de huishoudelijke vergadering van de Mannenbond op 21 april 2012 in „De Driestar“ te Gouda

DS. J.P. NAP

3. Graven in de kerkgeschiedenis

In het kort wil ik enkele momenten uit de kerkgeschiedenis noemen. Hoe men in de kerkgeschiedenis sprak over het graven in het Woord van God.

Eerst iets over de Reformatie.

Voor de Reformatie is de Schrift van groot belang geweest. Zij is in feite uit de Schrift geboren.

Luther heeft dankzij Gods spreken door Zijn heilig Woord het hart van het evangelie ontdekt. Niet alleen hij, maar ook Calvijn, Zwingli, Bucer en anderen waren Schrifttheologen bij uitstek. Een duidelijk uitgewerkte Schrift-leer was niet hun eerste oogmerk. Zij bedoelden veel meer de Schrift uit te leggen.

Wat Luther betreft, hij spreekt over een 'herkauwen' van de tekst. Het gaat om het "langzame, aandachtige en indringende lezen van de Bijbel, met het doel daarin Gods Woord te horen." Het gaat daarbij niet om een puur formele, afstandelijke benadering van de tekst; niet om het vergaren van academische kennis, maar om een persoonlijke relatie met God. Gebed en meditatie zijn hierbij van groot belang. Wat **Calvijn** betreft herinner ik aan zijn opmerking in de Institutie (I,7,4), dat het getuigenis des Geestes voortreffelijker is dan alle redenering.

De Heilige Schrift is door de Heilige Geest geïnspireerd. Zij is daarom een uniek boek met een uniek gezag. Zij is het Woord van God.

Geest en Schrift (Woord) mogen dus niet van elkaar gescheiden worden.

Wel moeten zij onderscheiden worden. Want de Geest heeft Zich niet in de Schrift opgesloten. De Schrift is volgens Calvijn dan ook het instrument van de Geest.

Tegenover de geestdrijvers heeft Calvijn het gezag van de Schrift sterk beklemtoond, evenals Luther.

Er is volgens Calvijn maar één weg tot God, en dat is de weg van het geloof in het Woord van

God. Ervaring die niet op het Woord is gefundeerd is blootgesteld aan de onzekerheden en wisselvalligheden van ons gevoel.

En dan de Nádere Reformatie.

Voorals theologen uit de begintijd van deze periode in de Nederlandse kerkgeschiedenis (ca. 1600-ca. 1800), zoals Jean Taffin (1528-1602) en Willem Teellinck (1579-1629) hebben veel geschreven over de praktijk der godzaligheid. Het gaat hen niet om leerstellige uiteenzettingen over de oorsprong en het gezag van de Bijbel. Zij gaan daar van uit! De nadruk ligt ook bij hen vooral op de meditatie en het gebed. Daarbij wijzen zij op de grote betekenis van de Bijbel voor de persoonlijke vroomheid. Het onwedergeboren hart wil niet aan Gods Woord gehoorzamen, maar omgekeerd verlangt het nieuwe leven juist naar geestelijk voedsel.

Latere theologen als Gisb. Voetius (1589-1676) en Wilh. à Brakel (1635-1711) hebben meer dan zij óók nagedacht over het Schriftgezag. Daar kwamen immers rond 1700 door het opkomende rationalisme (Descartes, 1596-1650) vragen over. In dat rationalisme wordt een overheersende plaats toegekend aan de ratio, de rede, het verstand. Aan het verstand moet de Schrift getoetst worden. Het is de tijd van de Vroege Verlichting.

Daartegenover stelt à Brakel: "De reden moet buygen onder het Woordt, het Woordt niet onder de reden. De reden is Hagar, niet Sara; is de knecht, niet de meester".

Ook hebben mensen als à Brakel vooral grote nadruk willen leggen op de betekenis van de Bijbel voor het geestelijk leven. Het Woord is het enige door God verordende middel tot geloof en bekering. Hij wijst erop, dat men de Schrift zal lezen wanneer men zich in een nederige, hongerige en gehoorzame gestalte van de ziel voor de Heere stelt, en langzaam

en bedachtzaam leest, als luisterende naar de stem van God, terwijl men onder het lezen de Heilige Geest in het hart laat werken.

Wat leerzaam om naar deze stemmen uit de kerkgeschiedenis te luisteren.

4. Graven door meditatie en gebed

Wat wij hoorden vanuit de kerkgeschiedenis mag je wel noemen een lezen van de Bijbel in de luisterhouding. Zoals Samuël: Spreek, want Uw knecht hoort. Bezig zijn in gebed en meditatie met het oog op het graven in het Woord.

Het gaat om de houding van Psalm 62: "Mijn ziel is immers stil tot God".

De Heere Jezus noemt de binnenkamer. Om dáár in te gaan, en alleen te zijn met uw hemelse Vader. Blijkbaar waren er ook in die tijd al stoorzenders waartegen je je een ogenblik moest afschermen. Laat staan in onze drukke tijd met z'n computers, mobieltjes en twitterberichten. Zet ze een poosje uit, laat ze een ogenblik staan, en ga in de binnenkamer. Om in alle rust de Schriften te kunnen lezen en overdenken.

Trouwens, de Heere Jezus Zelf ging regelmatig de stilte van de berg in om te bidden tot Zijn Vader. Zal Hij daar ook niet geluisterd hebben naar Zijn Vader? En zouden wij dat dan ook niet nodig hebben om dat óók in de stilte te doen!

De meditatie mag rijke vruchten opleveren. In genoemde Psalm 62 zegt David in vs 12, dat God één ding heeft gesproken, en dat David het tweemaal heeft gehoord. Namelijk, dat de kracht van God is. Mogen we dit niet zo beluisteren, dat David het ene ding dat God sprak eerst heeft gehoord, er daarna over heeft gemediteerd, en het zo -middellijkerwijs- nogmaals heeft gehoord. In de overdenking van dat Woord Gods kwam het nógmaals naar hem toe. God zegende dat overdenken.

Deze meditatie heeft vooral betrekking op het persoonlijk graven in het Woord. Noem het: stille tijd. Dit persoonlijke is van belang ook als voorbereiding op het gemeenschappelijke op de mannenvereniging. "Als je anderen wilt helpen bij het ontdekken en toepassen van Gods Woord, zul je er eerst zelf zorgvuldig naar 'geluisterd' moeten hebben." (Tramper)

Wat houdt deze meditatie of overdenking nu in?

Allereerst is **rust** hierbij belangrijk. Wie bij voorbaat een gejaagd gevoel heeft, dat hij straks 'dat en dat' nog moet doen, heeft niet de juiste luisterhouding. Het gaat om **stille** tijd; waarin je echt stil bent voor de Heere.

Om over een tekst of bijbelgedeelte te denken, te mediteren. En zo de boodschap van een bepaald Schriftgedeelte op je in te laten werken. Het gaat dan vooral om deze vraag: Wat zou de Heere mij door dit Woord willen zeggen?

Het is goed om het bijbelgedeelte dat aan de orde is een paar keer door te lezen. Maak daarbij gerust wat aantekeningen: iets wat niet duidelijk is/iets wat je opvalt/iets wat je aansprekt. Ds. A. van Brummelen zei destijds nog wel eens: Zet er maar een potloodstreepje bij.

"Voor veel bijbelgedeelten geldt dat ze hun rijkdommen pas bij een grondige studie prijsgeven: we moeten er mee (willen) 'worstelen'." (Tramper)

Laten we er heus tijd voor inruimen om de Bijbel te lezen. In alle rust en stilte. Er moet tijd voor ingeruimd worden. Daarbij denk ik niet alleen aan de verenigingsavonden, waarop de Bijbel mag opengaan, maar ook aan het persoonlijk bijbellezen. Zoals Nathanaël met Gods Woord bezig was onder de vijgenboom. Hebben wij zo'n vijgenboom? Een plek in huis, waar het Woord opengaat?

Op deze manier kan er een mooie wisselwerking zijn tussen het persoonlijke thuis en het gemeenschappelijke op de mannenvereniging. Eerst graaf je thuis voordat de verenigingsavond daar is, en na afloop van die avond ga je thuis het gedeelte nogmaals doornemen en komen allerlei dingen die op de mannenvereniging besproken zijn weer in de gedachten terug.

Wel staat deze "stille tijd" door alle drukte voortdurend op de tocht. Er moet vaak zoveel gedaan worden op een dag. De stille tijd zal daarom niet kunnen plaatsvinden in een uurtje, dat per ongeluk nog over is. Er zal tijd voor ingeruimd moeten worden. Om vervolgens biddend te luisteren naar wat de Heere zegt.

Laat ook **het gebed** hierbij niet achterwege. Bidden om de Heilige Geest. Biddend om de goede ontvangthouding. Biddend om de kracht van Gods Woord: Heere, leer mij UW weg... en leid mij in UW waarheid...

Het gebed is van belang, omdat wij de leiding van de Heilige Geest nodig hebben bij het bijbellezen. Zonder die Geest blijft de Bijbel een gesloten boek. Hij is de Auteur van de Schrift, Hij is ook de beste Uitlegger ervan.

Zonder de Heilige Geest zullen we ook niet van zin en wil zijn om naar Gods Woord te luisteren en te handelen. Maar de Geest des Heeren kan onze wil ombuigen naar de Heere toe.

Graven in het Woord.

Ik eindig met een woord van J.C. Ryle in zijn appellerende boekje "Leest u de bijbel?":

"Gelukkig is de mens die een Bijbel bezit!

Nog gelukkiger is hij die er in leest!

Het gelukkigst is degene die er niet alleen in leest, maar hem ook gehoorzaamt en hem tot een richtsnoer van zijn leven maakt!"

Organisatienieuws

Seizoen 2012-2013

Wilt u voor het nieuwe seizoen posters/folders/voorbeeldinfbrieven bestellen?

Dat kan telefonisch bij het bondsbureau telefoonnummer 033/2456699 of per mail via bonds bureau@filtnet.nl.

Wijzigingen adresboekje 2011

De volgende wijzigingen doorvoeren:

De MV "Schrift en Belijdenis" te Nijkerk (blz. 18) heeft een nieuwe voorzitter: ds. A.D. Goijert, Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk

Met vriendelijke dank voor uw medewerking, Ds. J. van Dijk, secr.

e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl.

Themadag Regio Veenendaal

Thema: Geloof en Gevoel.

Sprekers: Ds. G. Herwig (Nunspeet) en ds. H. Polinder (Urk). Datum: 13 oktober 2012, aanvang 10.00 tot 14.00 uur (inloop vanaf 09.30 uur). Voor koffie en lunch wordt gezorgd.

Locatie: Gebouw Maranatha naast de Juliana-kerk, Prins Bernhardlaan 26 (er is voldoende parkeergelegenheid).

Themadag Regio Zuid-Holland Zuid

Thema: Wie is God voor U?

Sprekers: Ds. M. Klaassen (Sliedrecht) en ds. J.W. Schoonderwoerd (Sliedrecht). Datum: 24 november 2012, aanvang 10.00 uur (inloop vanaf 09.30 uur). Voor koffie en lunch wordt gezorgd. Locatie Sionskerk te Papendrecht.

Overlijdensberichten

„Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen”

Openbaring 14 vers 13

Met diepe ontroering hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze oud-voorzitter, ere-lid, vriend en broeder

DS H. VISSER

Hij mocht bijna 25 jaar onze Mannenbond dienen, waarvan 11 jaar als voorzitter. Met dankbaarheid gedenken wij zijn inzet en betrokkenheid bij onze bond. Wij wensen zijn vrouw en kinderen, klein- en achterkleinkinderen die troost toe, die de Heere voor ons bereid heeft in Jezus Christus en in de tekst hierboven onder woorden wordt gebracht.

Hoofdbestuur van de Bond van Hervormde Mannenverenigingen op G.G.

Ds W. Westland, voorzitter

Ds J. van Dijk, secretaris

31 augustus 2012

“Welgelukzalig is de mens, wiens sterkte in U is, in welker hart de gebaande wegen zijn”.

Ps. 84: 6

Met droefheid geven wij kennis dat de Heere tot Zich genomen heeft onze oud voorzitter,

DS H. VISSER

op de leeftijd van 86 jaar.

Ds. Visser mocht onze vereniging leiden en onderwijzen van 1987 tot en met 2002.

Wij bidden zijn vrouw, kinderen en (achter) kleinkinderen de genade en troost des Heeren toe.

Bestuur en leden M.V. Johannes Bogerman
Katwijk

1 september 2012

"Dan ga ik op tot Gods altaren."
Psalm 43 vers 4

Met droefheid geven wij kennis dat de Heere tot Zich genomen heeft ons oud lid,

JOHANNES VAN DER VELDEN

op de leeftijd van 88 jaar.

Wij bidden zijn vrouw, kinderen en (achter) kleinkinderen de genade en troost des Heeren toe.

Bestuur en leden M.V. Johannes Bogerman
Katwijk

5 juli 2012

Met droefheid delen wij u mede dat de Heere tot Zich heeft genomen ons meelevend lid

MAARTEN JAN DE JONG

in de leeftijd van 89 jaar.

De Heere vertrooste zijn kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen in dit grote verlies.

Bestuur en leden M.V. "Schrift en Belijdenis"
te Stolwijk

Stolwijk, juni 2012

*"In God is mijn Heil en mijn Eer;
de Rotssteen mijner sterkte,
mijn Toevlucht is in God"*
Ps. 62: 8

Met droefheid namen wij kennis van het overlijden van onze gewaardeerde voorzitter en trouw lid

DS. L. DOPPENBERG

op de leeftijd van 84 jaar.

Wij herinneren ons met grote dankbaarheid en respect zijn trouw en toewijding waarmee hij gedurende 45 jaren aan onze vereniging leiding heeft mogen geven.

De Heere vertrooste en sterke Gerda in dit grote verlies met Zijn nabijheid.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging op G.G.

Nunspeet, juli 2012

*Roep Mij aan in de dag van benauwdheid,
Ik zal u eruit helpen, en u zult Mij eren.*
Psalm 50 vers 15

Op 16 juli 2012 werd door de HEERE op Zijn tijd uit dit leven weggenomen ons trouw verenigingslid

MARIUS JOZEF VAN ADRIGHEM

in de leeftijd van 88 jaar.

Wij wensen zijn vrouw, kinderen, klein- en achterkleinkinderen Gods nabijheid en troost toe.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging "Schrift en
Belijdenis" te Capelle a/d IJssel

Juli 2012

"Mijn genade is voor u genoeg"

Op 25 juli 2012 werd door de HEERE, nog vrij onverwacht, weggenomen ons trouw lid en oud-secretaris

ROELOF KUIPER

in de leeftijd van 80 jaar.

We bidden mevr. Kuiper, de kinderen en de kleinkinderen Gods nabijheid toe.

Bestuur en leden van de Mannenvereniging
"Onderzoekt de Schriften" te Epe

Epe, juli 2012

Met droefheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons gewaardeerd lid

JOHAN DIEDERIK KWAKERNAAT

in de gezegende leeftijd van ruim 99 jaar.

De Heere schenke Zijn troost en nabijheid aan zijn kinderen, klein- en achterkleinkinderen.

Bestuur en leden van de
mannenvereniging "Schrift en Belijdenis"
te Papendrecht

Papendrecht, 3 augustus 2012

BOND VAN HERVORMDE MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING

voor de

BONDSDAG 2012

D.V. OP ZATERDAG 27 OKTOBER A.S.

in de OUDE KERK TE PUTTEN

Aanvang: 10.00 uur

Thema: *„Ik geloof in God de Zoon”*

AGENDA:

1. Opening door de 1e voorzitter, ds. W. Westland
2. Referaat door ds. M. Messemaker te Woudenberg:
„De Persoon van Christus”
3. Betuiging van aanhankelijkheid aan Hare Majesteit de Koningin.
4. Bespreking van de ingekomen vragen.
5. Sluiting morgenvergadering door de 1e secretaris ds. J. van Dijk.
6. PAUZE van 12.00-13.30 uur.
7. Opening middagvergadering door de 2e voorzitter ds. J.P. Nap.
8. Referaat door ds. J. Westerink op Urk:
„Het werk van Christus”
9. Zangpauze.
10. Bespreking van de ingekomen vragen.
11. Sluiting door ds. A.D. Goijert.

N.B. De vragen kunnen schriftelijk worden ingeleverd.

Om praktische redenen is het onmogelijk de vragen mondeling te stellen.

Iedereen is hartelijk welkom!

C.D.G. (2e secr.)